

Ülevaade ministeeriumi 2025. aasta kaitsetahte valdkonna projektitoetuste konkursi eesmärkidest, sihtrühmadest ja võimalikest tegevustest

Leidmaks koostööpartnereid erinevate kaitsetahteliste tegevuste elluviimiseks kuulutas Kaitseministeerium (edaspidi ministeerium) 15.10.2024 välja kaitsetahte arendamiseks suunatud projektitoetuste konkursi. Projektitoetuste kogueelarve on 2025. aastal 250 000 eurot ning see jaguneb mitme hindamisvooru ja eri taotlejate vahel. Projekti kestvus võib olla lühem kui aasta ja taotletav summa võib olla väiksem kui projekti kogumaksumus (sh sisaldada oma- ja kaasfinantseeringut). Taotlusi hindab valdkonna toetuste hindamiskomisjon. Taotletava toetuse kulud peavad olema eesmärgipärased ja põhjendatud. Toetuse summa on mõeldud kasutamiseks 2025. aasta jooksul. Taotluse esitamise tähtajad: 22.11.2024 (I menetlusvoor); 31.03.2025 (II menetlusvoor). Taotluse esitamise tähtajast hiljem saabunud taotlused vaadatakse läbi konkursiaasta järgmise menetlusvooru käigus.

Alljärgnevalt annab ministeerium konkursil osalejatele avalikult kättesaadavad, soovituslikud ja suunavad juhised taotluse esitamiseks. Juhise eesmärk on jagada soovitusi, parimaid praktikaid ja ideid, et tõsta seeläbi taotluste kvaliteeti. Tegemist ei ole ammendava loeteluga võimalikest tegevustest ega sihtrühmadest. Projektide planeerimisel erinevatele sihtrühmadele soovitame esmalt tutvuda kaitsetahte teemalise peatükiga uuringuraportis „Avalik arvamus riigikaitsest 2024“.

Projektitoetuse taotlemise ja kasutamise protsess:

1. koostamisel projektitoetuse taotlus peab vastama riigikaitseliste projektitoetuste teemalehel ning riigikaitse valdkonna toetamise tingimustes ja korras kirjeldatud nõuetele;
2. toetuse taotleja peab esitama ministeeriumile (info@kaitseministeerium.ee) allkirjastatud projektitoetuse taotluse esitamise tähtajaks (k.a);
3. taotluse menetlemise tähtaeg kuni 90 kalendripäeva pärast taotluse esitamise tähtaja lõppu;
4. taotluste hindamiskomisjoni ettepanekul otsustab ministeeriumi kantsler taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või taotluse rahuldamata jätmise. Positiivse otsuse korral sõlmitakse toetuse taotleja ja ministeeriumi vahel riigieelarvelise toetuse kasutamise leping;
5. toetus eraldatakse 20 kalendripäeva jooksul pärast toetuse eraldamise lepingu sõlmimist;
6. toetuse kasutamine ja tegevuste läbiviimine toimub lepinguga sätestatud ajavahemikus;
7. toetuse saaja peab esitama ministeeriumile (info@kaitseministeerium.ee) allkirjastatud aruande 30 kalendripäeva jooksul pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu.

Taotluse koostamisel tekkivate küsimuste korral või lisainfo saamiseks palume võtta ühendust kaitseministeeriumi kaitsetahte arendamise osakonnaga (kaitsetahe@kaitseministeerium.ee).

Kaitsetahte arendamise valdkonna konkursiga seotud eesmärgid 2025. aastal:

Lisa 1. Ajateenistuse populariseerimine noortele	3
Lisa 2. Kaitseliitlastele, reservväelastele ja tegevväelaste ühtekuuluvuse ning tervise- ja spordiürituste korraldamine	4
Lisa 3. Ettevõtete ja tööandjate valmiduse tõstmine toetamaks reservväelastele osalemist õppekogunemisel	5
Lisa 4. Sinilillekampaania korraldamine	6

Lisa 1. Ajateenistuse populariseerimine noortele

TAUST: Ajateenijate seas läbiviidud uuringud näitavad, et noored kes on enne ajateenistust puutunud kokku riigikaitse valdkonnaga asuvad teenistusse kõrgema motivatsiooni ja meelsusega. Üldistatult võib erinevate uuringute põhjal välja tuua, et kolmandik ajateenijatest on väga kõrgelt motiveeritud ning läbiksid teenistuse ka siis, kui selleks puuduks kohustus. Siiski leidub kolmandik neid, kes on valmis oma kohustust täitma ja kolmandik, kes teevad seda pigem vastumeelselt. Uuringud näitavad, et hoiakute kujunemisel, on peale noorte endi kokkupuutele riigikaitse valdkonnaga, väga oluline roll ka tulevaste ajateenijate vanemate kokkupuutel riigikaitsega. Täiendavalt näitavad uuringud, et rahulolu ajateenistusega on kõrgem nende seas, kes läbivad ajateenistuse enne ülikooliõpinguid enne muude kohustuste tekkimist.

EESMÄRK: Suurendada noorte positiivset hoiakut vabatahtlikult ajateenistuse läbimise suhtes ja nende valmidust läbida ajateenistus planeeritult enne tööturule sisenemist või/ja ülikooliõpinguid.

SIHTRÜHM: 10–17-aastased noored ja nende lapsevanemad.

MIDA (võimalikud tegevused):

- tutvustada ajateenistust ning sealt saadavaid väärtuslikke oskusi (sh. läbi sotsiaalmeedia);
- tutvustada eakohaseid võimalusi riigikaitstes osalemiseks (Noored Kotkad, Kodutütred või/ja muud riigikaitseelised vabaühendused);
- külastada ühte või mitut Kaitseväe väeosa ja/või Kaitseliidu üksust, riigikaitsega seotud muuseumi või riigikaitsega seotud asukohapunkti;
- korraldada riigikaitset tutvustavaid teemalaagreid (nt. õpilasmaleva teemarühm);
- korraldada riigikaitset tutvustavaid võistlusi (nt. matka- või orienteerumisvõistlus).

KES (võimalikud osapooled tegevuste läbiviimiseks):

- noorte koolitustega tegelevad isikud (sh. riigikaitseõpetajad) või vabaühendused;
- piirkondliku Kaitseliidu allüksuse (nt maleva, malevkonna jt) CIMIC ohvitserid ja liikmed ning Kaitseliidu noorteorganisatsioonide instruktorid. Kontaktandmeid on leitavad Kaitseliidu kodulehelt.

Tegevuste korraldajal peab läbiviijal olema vähemalt 1-aastane noorte õpetamiskogemus ja tegevuste elluviijal vähemalt 1-aastane kogemus riigikaitse valdkonnas. Ministerium (kaitsetahe@kaitseministeerium.ee) toetab võimaluste piires asjakohaste kontaktisikute leidmisel.

KUS (võimalikud asukohad/keskkonnad):

- (koolivaheajal korraldatavas) õpilasmaleva riigikaitse teemalaagris;
- regulaarse treeningpäeva või/ja kohtumise raames;
- eraldiseisva sündmuse, külastuse või projektina;

Lisa 2. Kaitseliitlastele, reservväelastele ja tegevväelaste ühtekuuluvuse ning tervise- ja spordiürituste korraldamine

TAUST: Oluline on, et reservväelased oleksid teadlikud enda rollist riigikaitstes, oma sõjaaja üksusest ja ülesannetest. Seetõttu on oluline, et võimalikult suur osa reservväelastest osaleks õppekogunemistel, et nende teadmised riigikaitsest ja nende enda rollist oleksid kõrged.

Reservväelaste seas läbiviidud uuringud näitavad, et õppekogunemistel osalemist ja kaitsetaht mõjutavad olulisel määral üksuse omavaheline ühtekuuluvustunne ja üksusesisene sidusus. Samuti mõjutavad õppekogunemistel osalemist ja lahingülesannete täitmise võimekust olulisel määral füüsiline vorm ja tervis.

EESMÄRK: Suurendada reservväelaste teadlikkust enda rollist riigikaitstes, väärtustada ja tunnustada reservväelaste panust ühiskonnas ning suurendada reservväelaste omavahelist ühtekuuluvustunnet ja tervise- ja spordiüritustel osalemist.

SIHTRÜHM: 21-60-aastased reservväelased (sh. sõjaaja ametikoha määranguga kaitseliitlased)

MIDA (võimalikud tegevused):

- ürituste ja koolituste läbiviimine;
- sidusust suurendavad tegevused nagu näiteks traditsioonide loomine, identiteedi (sh. embleemid) ja väärtuste suurendamine;
- ühiste trennide, matkade jt spordiürituste läbiviimine.

KES (võimalikud osapooled tegevuste läbiviimiseks):

- reservüksuste ülemad või liikmed (sh. tegevväelased);
- treeningute, matkade jms läbiviijad;
- ürituste korraldajad (sh. suvepäevade, laagrite jms korraldajad või majutusasutused).

KUS (võimalikud asukohad/keskkonnad):

- treeningsaalid;
- lasketiirud;
- regulaarse õppekogunemise või kohtumise raames;
- eraldiseisva sündmuse, külastuse või projektina;

Lisa 3. Ettevõtete ja tööandjate valmiduse tõstmine toetamaks reservväelaste osalemist õppekogunemisel

TAUST: Eesti riigikaitse on ülesehitatud reservarmeele ning selle toimimiseks on kriitiliselt oluline, et reservväelased värskendaksid enda sõjalisi oskusi õppekogunemistel (ning et nende valmidus riigikaitstes osaleda püsib. Uuringute põhjal on teada, et esmane barjäär õppekogunemistel osalemiseks on seotud reservväelaste sissetulekute vähenemisega. Seetõttu lasub tööandjatel riigikaitstes väga oluline roll - nende valmidusest säilitada reservväelaste palk õppekogunemiste vältel sõltub oluliselt reservväelaste valmidus ja võimalus panustada aktiivselt riigikaitse.

Olgugi, et Eesti riigis puudub seadusest tulenev kohustus säilitada reservväelaste palk õppekogunemistel ajal, siis teeb on valmis ligikaudu kaks kolmandikku tööandjatest tegema vabatahtlikult. Siiski leidub suur hulk ettevõtteid, kes oma potentsiaali riigikaitse toetamisel ei rakenda. Uuringud näitavad, et mida suurem on tööandja või ettevõtte juhtkonna teadlikkus nende rollist riigikaitstes seda suurem on ka valmidus riigikaitseesse erinevatel viisidel panustada. Erasektoril on mitmeid võimalusi riigikaitseesse panustamiseks, eeskätt säilitades reservväelaste sissetulekud, aga ka näiteks laenutades tehnikat või varustust kaitseväge õppusteks, väärtustades värbamisel ajateenistuses omandatud oskusi tööturul, pakkudes riigikaitsejatele soodustusi, võimaldades reservväelaste pereliikmetele paindlikku tööaega õppekogunemiste ajal jms.

EESMÄRK: Suurendada tööandjate teadlikkust riigikaitseesse panustamise võimalustest sh suurendada valmidust säilitada sissetulekud õppekogunemiste vältel ning pakkuda muid hüvesid.

SIHTRÜHM: era- ja avalikusektori tööandjad ning personali- ja turundusjuhid.

MIDA (võimalikud tegevused):

- tööandjatele suunatud teavitustegevused ja kampaaniad;
- koolitused ja üritused tööandjatele, personalijuhtidele ja turundusjuhtidele;
- reservväelastele suunatud kampaaniate korraldamine;
- ajateenistuses omandatud kogemuste tutvustamine tööandjatele;
- eeskujulike tööandjate tunnustamine ja esile tõstmine.

KES (võimalikud osapooled tegevuste läbiviimiseks):

- erasektori ja tööandjate erialaliidud;
- personali- ja turundusjuhte koondavad liidud;
- konverentside ja erinevate ürituste korraldajad;
- erasektori koolitusasutused.

KUS (võimalikud asukohad/ keskkonnad):

- regulaarse koolituse või kohtumise raames;
- eraldiseisva sündmuse, külastuse või projektina.

Lisa 4. Sinilillekampaania korraldamine

TAUST: Kaitseväe ja ministeeriumi veteranipoliitika annab missioonisõduritele ja vigastatud sõjameestele senisest ulatuslikuma toe. Veteranipoliitika eesmärk on veteranide professionaalne toetamine ja ühiskondlik tunnustamine. Veteranide ühiskondliku tunnustuse suurendamiseks tähistame aprillis veteranikuud, toetame veteranide ühendusi ja veteranidele suunatud heategevust.

Sinilillekampaania missiooniks on väärtustada ja tunnustada veteranide panust ühiskonnas. Eestis on täna ligikaudu 4000 veterani, kes on osalenud välisoperatsioonidel. Veteranide tunnustamine ning mälestamine on oluline tegevus, et tõsta esile neid, kes on oluliselt panustanud Eesti julgeolekusse. Sinilillest on kujunenud üldtuntud sümbol, millega ühiskond tunnustab veterane ning toetab riigikaitset laiemalt. Väljakutseks on endiselt tutvustada ja uuendada tänapäeva veterani kuvandit kogu ühiskonnas ning kaasata ka venekeelset elanikkonda ja liitlaste esindajaid Eestis.

Veteranidena käsitletakse neid Eesti kodanikke, kes vastavad vähemalt ühele loetletud tingimusest:

- on Kaitseväe või Kaitseliidu koosseisus osalenud riigi sõjalisel kaitsmisel;
- on Kaitseväe või Kaitseliidu koosseisus ja rahvusvahelise sõjalise koostöö seaduse alusel osalenud kas rahvusvahelisel või kollektiivse enesekaitse operatsioonil;
- on Kaitseväe või Kaitseliidu teenistusülesannete täitmisel või Kaitseliidu tegevliikmena sõjaväelisel väljaõppel kaotanud püsivalt töövõime.

EESMÄRK: Väärtustada ja tunnustada veteranide panust ühiskonnas ning suurendada veteranide omavahelist ühtekuuluvustunnet ja tervise- ja spordiüritustel osalemist.

SIHTRÜHM: Eesti Kaitseväe ja Eesti Kaitseliidu veteranid.

MIDA (võimalikud tegevused):

- ürituste ja koolituste läbiviimine;
- sidusust suurendavad tegevused nagu näiteks traditsioonide loomine, identiteedi (sh. embleemid) ja väärtuste suurendamine;
- ühiste trennide, matkade jt spordiürituste läbiviimine.

KES (võimalikud osapooled tegevuste läbiviimiseks):

- riigikaitsetele sh veteranidele orienteeritud vabaühendused ja seltsingud;
- ettevõtted, muuseumid ja muud vabaühendused.

KUS (võimalikud asukohad/keskkonnad):

- treeningsaalid;
- lasketiirud;
- regulaarse kohtumise raames;
- eraldiseisva sündmuse, külastuse või projektina.